

Η υδροηλεκτρική ενέργεια «αγκάθι» για τα έργα Αχελώου

Με αφορμή κάποιες πρόσφατες επιλογές της Κυβέρνησης που περιέχονται στο νέο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) έως το 2030, το οποίο βρίσκεται, για λίγες μέρες ακόμη, σε διαβούλευση, βρέθηκαν ξανά στην επικαιρότητα τα υδατικά ζητήματα της Θεσσαλίας

Και όπως για πολλοστή φορά αποδεικνύεται, καλές είναι οι δηλώσεις και οι υποσχέσεις, οι καλές προθέσεις όμως κρίνονται στην πράξη.

Η αντιμετώπιση των τεράστιων υδατικών ελλειμμάτων στη Θεσσαλία είναι ένα σύνθετο και δύσκολο πρόβλημα.

Απαιτείται κατ' αρχήν έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό (master plan), ένα μακροπρόθεσμο προγραμματισμό έργων (ταμιευτήρες δίκτυα κ.ά) και δράσεων (π.χ. περιορισμό καταναλώσεων) καθώς και έναν φορέα που θα διαχειρίζεται συνολικά τα ύδατα για όλες τις χρήσεις. Απαιτείται επίσης η συνδυασμένη αξιοποίηση του υδατικού δυναμικού, τόσο εντός της λεκάνης του Πηνειού (π.χ. ταμιευτήρες στον Ενιπέα, την Ελθασόνα, τον Νεοχωρίτη, την Πύλη κ.ο.κ.), όσο και στη λεκάνη του Αχελώου (ταμιευτήρας Συκιάς) με την αντίστοιχη μεταφορά υδάτων σε περιοχές του κάμπου, για τους σκοπούς που αυτά είναι αναγκαία.

Δυστυχώς, παρά την κρισιμότητα του προβλήματος, το πολιτικό σύστημα και οι κυβερνήσεις υποτιμούν απόλυτα αυτές τις ορθολογικές προτάσεις και αντί να ακολουθήσουν τον δύσκολο δρόμο του σχεδιασμού και προγραμματισμού, επιλέγουν συνήθως κινήσεις εντυπωσιασμού, οποσασματικές ενέργειες...

φωτογραφίες και πολλές δηλώσεις!

Ειδικά για τα έργα Άνω Αχελώου (φράγμα Συκιάς και σήραγγα που θα μεταφέρει τα νερά) οι δηλώσεις έχουν την τιμητική τους.

Έτσι και η Κυβέρνηση Κυριάκου Μητσοτάκη άρχισε με δηλώσεις (ΔΕΘ 2019) ότι θα ολοκληρωθούν και θα λειτουργήσουν τα ημιτελή έργα Αχελώου που προαναφέραμε και που αποτελούν άλλωστε το βασικό στοιχείο του σχεδιασμού για την επίλυση του υδατικού της Θεσσαλίας.

Προσπάθησα και εγώ με άλλους επιστήμονες και κάποιους αυτοδιοικητικούς παράγοντες να ενημερώσουμε τη νέα κυβέρνηση, όπως κάναμε και με την προηγούμενη, τι ακριβώς εξυπηρετεί σήμερα η μεταφορά υδάτων από τον Αχελώο, δηλαδή από τον ταμιευτήρα Συκιάς. Εξηγήσαμε με τεκμηριωμένα υπομνήματα ότι, με βάση τις σημερινές συνθήκες και όχι εκείνες της δεκαετίας 1970, ο ταμιευτήρας Συκιάς θα συμβάλει πρωτίστως στην ΑΣΦΑΛΕΙΑ της Θεσσαλίας από ακραία φαινόμενα λειψυδρίας (ευρωπαϊκή οδηγία), θα προσφέρει τη δυνατότητα παραγωγής υδροηλεκτρικής ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (η οποία αποτελεί βασικό στοιχείο οικονομικής βιωσιμότητας του έργου), θα δώσει τη δυνατότητα επαναφοράς υδάτων στους υπόγειους υδροφορείς - που επί δεκαετίες καταστρέφονται περιβαλλοντικά από τις υπεραντλήσεις για αρδεύσεις - αποκαθιστώντας και την ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ τους και τέλος θα καλύψουν σε ένα βαθμό, από κοινού με άλλα έργα, τις ανάγκες ΑΡΔΕΥΣΗΣ στον πρωτογενή τομέα, υποκαθιστώντας τις αντλή-

σεις από υπόγεια νερά με τα (αναξιοποιήτα) επιφανειακά νερά, μειώνοντας έτσι το κόστος παραγωγής και αυξάνοντας το αγροτικό εισόδημα.

Εξηγήσαμε επίσης ότι οι τέσσερις αυτοί άξονες για την αξιοποίηση των υδάτων της Συκιάς (Αχελώος) είναι αλληλένδετοι και κανείς τους δεν μπορεί να αγνοηθεί.

Να όμως που οι θετικές δηλώσεις προ τριμήνου του Κυριάκου Μητσοτάκη δεν ήταν αρκετές για να υπάρξει πρόοδος στο θέμα. Να που οι συζητήσεις για το ποιος θα κατασκευάσει (!) τα έργα βρέθηκαν στον αέρα. Να που οι επισκέψεις και δημόσιες δηλώσεις υπουργών και κυβερνητικών βουλευτών αποδείχθηκαν αναποτελεσματικές.

Πριν λίγες εβδομάδες το Υπουργείο Ενέργειας με υπουργό τον κ. Χατζηδάκη, μέσω του ΕΣΕΚ που ήδη αναφέραμε, επέλεξε να προτείνει την εξαίρεση της υδροηλεκτρικής ενέργειας (ΥΗΕ) συνολικά και ειδικά εκείνο του ΥΗ Σταθμού Συκιάς από το ενεργειακό σύστημα της χώρας, όπως ακριβώς είχε κάνει προ διετίας και το αντίστοιχο ΕΣΕΚ της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, με υπουργό τον κ. Σταθάκη. Με πανομοιότυπο λοιπόν τρόπο και οι δύο κυβερνήσεις (Ν.Δ., ΣΥΡΙΖΑ) ακυρώνουν τις προοπτικές ολοκλήρωσης της Συκιάς και της μεταφοράς των υδάτων, παρά τις «διαφορές» που έχουν στις δημόσιες διατυπωμένες προθέσεις τους.

Τους λόγους αυτής της σύμπτωσης απόψεων στα ενεργειακά τους προγράμματα, τους είχαμε από παλιά επισημάνει όταν αναφερθήκαμε (και θεωρηθή-

Από τον Κώστα Γκούμα
γεωπόνο, πρ. δ/ντή Εγγείων Βελτιώσεων,
πρ. πρόεδρο ΓΕΩΤΕΕ/Κ.Ε.

καμε υπερβολικοί) σε συμφέροντα μεγάλων ενεργειακών ομίλων φυσικού αερίου, αιολικών κ.λπ., ανταγωνιστικά προς την υδροηλεκτρική ενέργεια, την οποία επίμονα οι κυβερνήσεις παραμερίζουν, παρότι αυτή προέρχεται από ανανεώσιμη πηγή (νερό), παρότι είναι πιο οικονομική, παρότι είναι εγχώριας προέλευσης και μειώνει την μεγάλη ενεργειακή εξάρτηση της χώρας μας.

Και τώρα τι γίνεται;

Ας σημειώσουμε κατ' αρχήν ότι το θέμα του ΕΣΕΚ δεν έκλεισε, θα είναι για λίγο ακόμη σε διαβούλευση και αναμένονται οι τελικές αποφάσεις, από τις οποίες φυσικά θα κριθεί και η αξιοπιστία της σημερινής κυβέρνησης και προσωπικά του Πρωθυπουργού. Επίσης, οι φορείς και παράγοντες (Αυτοδιοίκηση, επιμελητήρια κ.λπ.) της Θεσσαλίας μπορούν, εάν θέλουν, να πιέσουν για ανατροπή των προτάσεων Χατζηδάκη. Και ο αγώνας συνεχίζεται...

Κλείνοντας αυτή τη σύντομη παρέμβαση και έχοντας πριν λίγες ημέρες συμβάλει προσωπικά στο αφιέρωμα που έκανε ο ιστότοπος της ΠΕΔ Θεσσαλίας (ypethe.gr) στο έργο και στους αγώνες του Αριστέδη Λαμπρούλη, δεν μπορώ να μην αναπολώ τις ημέρες εκείνες που η Θεσσαλία γενικά και η Λάρισα ειδικότερα είχε ηγέτες που πάντοτε ενημέρωναν τον λαό, στέκονταν άξια δίπλα του και αγωνίζονταν για τις δικές διεκδικήσεις του.